

MTÜ Eesti Muuseumraudtee 2021. aasta tegevusaruanne

1. Hooajast üldiselt:

Hooaeg algas meil traditsiooniliselt mai kuus. Corona viiruse tõttu ei toimunud muuseumiöödega ka Lavassaare vanavara laata. Avasime erekorraliselt nädalavahetuseks muuseumi kõigile. Külastajaid oli ja oli ka mõned grupikülastused. Alates juuni kuust sai muuseum normaalse tööritmi sisse ja alustasime ka aurupäevade korraldamisega, mis jätkusid kuni aasta lõpuni. Siin kindlasti suured tänud aurueduri meeskonnale Timo Klausile ja Tanel Lillesalule! Kuigi viirus kimbutas kogu Euroopat, kasvas meil küllastajate arv oluliselt võrreldes möödunud aastaga, puudus ei olnud ka välituristidest Soomest, Rootsist, Lätist, Saksamaalt ja ka Venemaalt. Kokku küllastas muuseumit 2021. aastal 6225 inimest, mis on uus küllastusrekord meile. Grupikülastusi oli muuseumis sel aastal 18. Muuseumrong sõitis 156 korral. Giiditööd tegid sel aastal kaks giidi. Küllastatavuse võrdlustabel on all:

	Apr.	mai	juuni	juuli	aug.	sept.	okt.	nov.	Dets.	KOKKU
2019		1029	971	1275	1337	234	436	185	-	5467
2020		111	984	1451	1882	509	145	-	178	5260
2021		153	732	2045	1553	1051	353	-	338	6225

Välisekspositsioonis toimus sel aastal olulisi muudatusi: puhastatud ja värvitud said semafor, pöörmenuiad ja ülesõidu valgusfoor muuseumi jaamas. Need tööd said tehtud minu ja veteran Andrus Roosma otsesel panusel. Lisaks sellele sai muuseumi jaamast ümber paigutatud vana vagun-kuur, et selle asemele rajada pöörmeposti No. 1 putka ja dresiinikuur. Selleks tuli aluspinnas viia samale kõrgusele raudteega, milleks kulus 45 tonni looduslikku kruusa. Seejärel monteeriti kokku kõigepealt pöörmeputka ja siis dresiinikuur. Pöörme putka juurde paigaldati ka semafori ajam. Abihoonete värvimine jäi minu kanda. Dresiinikuuri sai paigutatud pumpdresiin ja mootordresiin „Pioneerka“. Välisekspositsiooni osas sai paigaldatud Lavassaare jaama kaks kääbusvalgusfoori ja jaama sissesõitu mastvalgusfoori alus. Puhastatud ja värvitud sai ka üks mastvalgusfoor, mis vajab paigaldamist. Üritasin saada välisekspositsiooni veel teise aurueduri hüdrofori Vigalast või Märjamaalt aga mõlemast kohast ütlesid valdajad ära. Suurem osa museaale välisekspositsioonis said ka uued PVC materjalile tehtud infosildid, see töö jätkub ka uuel aastal. Ajaloolisest veeremist said värske välimuse vedurid MD54/4 ja ESU2A ning Piusa loko ja vagun.

Siseekspositsioonis sai osa kehvast seisust paberfotosid välja vahetatud suurema formaati PVC materjalile trükitud fotodega. Kõõgi varustus täienes mikrolaine ahjuga. Videosaali paigaldati uus HDMI süsteemiga ja kvaliteetse pildiga videoprojektor, mis parandas oluliselt videonäituste kvaliteeti.

Muuseumi kasutuses oleva maja teisel korrusel sai vastavalt siseprojektile suletud liigsed avad aga enam ei saanud teha kuna Pärnu Linnavalituses poolt antud investeeringu summa oli üliväike. Aga maja teine korrus vajab kiiresti väljaehitamist, et muuseumis tegutsev personal saaks vajalikud tingimused tööks ja puhkeajaks. Teostamata jäi kahjuks ka sel aastal Linnavalitsuse lubadus viia juurdepääsu tee kõva katte alla ja laiendada autoparklat, mis andis ka koheselt tunda poriste autode näol ja juurdepääsu tee pideva ummistusega meie ürituste ajal.

Sel aastal toimusid ka mitmed filmivõtted muuseumis: Kõigepealt tegid oma filmiesitluse raudteelaste segakoor RAUDAM ja siis ka veel dokumentalistid A. Tammsaare eluloo filmi jaoks.

SA Pärnu Muuseum tegi oma nõukogu koosoleku augustis meie muuseumis ja tutvus muuseumiga lähemalt. Arutati meie muuseumi tulevikku.

Võib kokku võtta, et üldises tegevuses juhendus juhatus ja tegevjuht kogumispõhimõtetest ja arengustrateegiast lähtuvalt aasta tegevuskavast ning olemasolevatest võimalustest. Regulaarselt toimus ka territooriumi ning raudtee hooldamine.

2. Ohutus:

Terviseameti ja muudest turvalisusega seotud ohutusnõuetest peeti kinni. Taotlesime ka „Covid-19 meil on turvaline“ staatust ja ka saime selle. TJA esitas meile nõude viia kooskõlla meie liiklusohutusjuhend uue raudteeseadusega, mida sai ka tehtud ning TJA kinnitas meie juhendi. Kuigi klienditeenindaja viitas igale külastajale või grupile nende poolt täidetavatele kohustuslikele ohutusnõuetele, leidis üksikuid inimesi, kes seda eirasid – suitsetati, tarbiti alkoholi, roniti eksponaatide otsa. Neid tuli paraku korrale kutsuda.

3. Palgaline tööjõud:

Tähtajatu töölepinguga töötasid tegevjuht ning käsunduslepinguga raamatupidaja. Tähtajalise töölepinguga töötasid kaks teenindajat.

4. Liikmeskond:

Liikmeskonnas muudatusi ei olnud, liikmemaksud laekusid õigeaegselt.

5. Tegevtoetused ja sponsorlus:

Pärnu Linnavalitsuselt laekus lepingu kohaselt 6500 € jooksvate kulude katteks ja investeringuteks. Toetus kulus valdaval maja elektrikulude katteks, seesmiseks remondiks ja uue videosüsteemi paigaldamiseks videosaali. Eesti Raudtee eraldas 15000 €, mis kulus välisekspositsiooni arendamiseks ja kahe veduri renoveerimiseks. Operail AS aga võttis ette meile uue lahtise reisivaguni ehitamise projekti (vt. p. 6). Skinest Raili kaudu üritasime saada varuosasid vedurile TU4-800 aga sobivaid juppe ei õnnestunudki hankida, kuid siiski aitas SR tõlkida meie kodulehekülje vene keelde. Edaspidi otsustas Skinest Rail teha koostööd hoopiski Eesti Raudteelaste Liiduga, millega firma taganes 2019. aastal ümarlauas antud ja stenografeeritud lubadusest toetada muuseumit nii rahaliselt kui ka muul viisil. GO Grupi Ühinenud Depood annetas muuseumile ühe treipingi, puurpingi ja riuleid töökoja tarvis. GO Track annetas pöörangute remondiks kasutatud puitliipreid. Oli ka üksikuid rahalisi toetusi eraisikutelt. Muuseumi juhatus tänab südamest kõiki toetajaid!

6. Projektid:

Kuna muuseumi korraldatavad aurupäevad muutusid üha populaarsemaks, ei mahtunud muuseumrongiga sõita soovijad enam kahte vagunisse ära, mis tekitas vajaduse kolmanda vaguni järele. Asjaosalistega arutelu käigus otsustasime ehitada lahtise reisivaguni õhkpidoritega platvormvaguni baasil. Sobiv vagun oli olemas Lätis Gulbenes. Kuna Läti Banitis

on riigi osalusega ettevõtte, siis osta vagunit oli sealt väga keeruline ja bürookraatlik ettevõtmine, mistõttu oli lihtsam vagun sealt pikaajaliselt rentida hilisema väljaostu õigusega. Vaguni ehituse võttis ette AS Operail oma Tapa depoo eelnevalt tellitud projekti alusel. Tööd algasid mais ja lõppesid septembri alguses. Septembrikuu aurupäevadel oli uus vagun kõige populaarsem küllastajate hulgas. Sügav kummardus Operaili meeskonnale!

7. Kinnisvara:

Töökoja ja raudtee omaniku Tootsi Turvas AS-ga sai sõlmitud notariaalne leping, mille alusel muuseum omandas töökoja ja raudteelõigud, mis asusid müüja maal järelmaksuga hüpoteegi alusel. Lahendamata jäi veel raudtee staatus, mis asub RMK maadel. RMK ei olnud eriti aldis probleemi lahendamata. Kõik kohustuslikud maamaksud sai tasutud.

8. Vabatahtlike tegevus:

Vabatahtlike osalusel korraldas muuseum talgud mai kuus raudtee remondiks asula kolmnurgas, mis oli traktori poolt segamine sõidetud ja sügisel septembris pöörangute remondiks muuseumis depoo ees. Muuseumi poolt oli korraldatud toitlustamine. Talguteks ettevalmistustööd teostasid Timo Klaus ja Andree Laigna. Nemad toimetasid ka vedurite MD54/4 ja ESU2A renoveerimise juures ja Timo ka auruveduri remondi ning TU4-800 remondi juures. Veteran Andrus Roosma renoveeris museaale muuseumi territooriumil.

Vabatahtlikud osalesid ka sügisestel aurupäevadel septembris ja oktoobris ning jõuluüritusel. Aktiivsemad osalejad olid: Andrei Afanassekno, Oliver Kuks, Viljar Luhthein, Tanel Lillesalu ja Heiki Muda.

9. Turundus:

Juhatus otsustas jätkata turunduse osas koostööd Projektiagentuur OÜ-ga. Partneri tegevuse tulemusena tõusis muuseumi külastus 2021. aastal oluliselt. Selle lisaks tegelesin ma ka ise veel täiendavate turundamise võimalustega Pärnu Linnavalitsuse, Visit Pärnu, Puhka Eestis, Romantilise Rannatee ja Ida-Virumaa pressis kaudu.

Toimis meie koduleheküljel, Facebook ja Instagram. Lisaks veel ajalehtede reklaamid.

10. Üritused:

Muuseumiöö korraldajad otsustasid 2021. aastal üritust mitte korraldada. Covid viiruse tõttu jäi ära mai kuus ka Lavassaare vanavara laad.

Aurupäevad toimusid vastavalt: 12.-13.06., 17.-18.07., 14.-15.08., 28.-29.08., 18.-19.09., 16.-17.10. ja 11.-12.12. Kokku külastas aurupäevadel muuseumit 2825 külastajat. Kõikidel üritustel töötas ka kohvik, mida toimetasid Merle ja Estelle Lillakud Lavassaare kogukonnast.

11. Rahvusvaheline koostöö:

Muuseum on jätkuvalt FEDECRAIL-i liige ja liikmemaks sai tasutud.

Meie Šveitsi partner Ballenberg Dampfbahn kajastab meie tegevust regulaarselt oma trükistes.

Meie Läti partneriga, Gulbenes Aluksnes Banitis, sai sõlmitud viie aastane leping meie auruveduri GR-319 tasuliseks rendiks koos lepingu pikendamise võimalusega.

12. Tulevikuplaanid:

SA Pärnu Muuseum liitumisvõimalustega on arengud olnud järgnevad: SA nõukogu oli ühendamise poolt aga, et see saaks toimuda on vaja riigilt täiendavaid vahendeid. Nõukogu on arutanud teemat mitmel korral riigi esindajaga (Kultuuriministeerium) ja on jõutud kokkuleppele, et korraldatakse ühine nõupidamine asjaosalistega ministeeriumis 2022. aasta kevadel. Selles tärminis ei saa olla kindel kuna Corona viirus ja ametnike leige suhtumine teemasse võivad siin omad korrektuurid teha aga rauda tuleb edasi taguda. On ilmselge, et muuseumi tegevus kasvab ja see vajab palgalise meeskonna ühist panust ning ilma riigi toetava õlata seda pole võimalik saavutada. Sama lugu on muuseumi arendamisega: raudtee vajab kapitaalremonti, veerem vajab kaitset ilmastiku tingimuste eest ja muuseumi taristu vajab väljaehitamist. Kõik need on suured projektid ja nõuavad suuri investeeringuid ning siin ilma riigi osaluseta hakkama ei saa. Senisel kujul tegevus on oma aja ära elanud ja kui see jätkub, siis algab paratamatult taandareng, mille tagajärjed on Eesti kultuurile ja ajaloole hävitavad. Muuseumist teeb muuseumi see kui selle tegevus toimub vastavalt muuseumiseaduses, kogumispõhimõtetest ja tegevuskavas kirjapandule. Pole olemas superinimest kes üksinda jõuaks ära teha kogu selle töö, mida teistes muuseumites teevad trobikond palgalisi töötajaid. Momendil tasub muuseumi palgad ja maksud kõik piletitulust ja seda ei jätku vajaliku hulga spetsialistide palkamiseks.

Pärnu Linnavalitsuselt ootame endiselt maja seespärase renoveerimise alustamist ning muuseumi juurdepääsutee kõva katte alla viimist ja parkla laiendamist. Maja välispäine osa hakkab ka käest ära minema, seda renoveeriti aastal 2011.

2022. aastal on plaanis paigaldada Lavassaare jaama väike jaamahoone välisekspositsiooni arendamise raames ning kokku kuivanud sponsorluse toel veduri TU4-1781, mis jäi 2021. aastal tegemata.

Veel on kavas paigaldada kaks uut lipumasti, sest vana on juba kapitaalselt korrast ära ja vajab utiliseerimist.

13. Majandamine:

Teenuste hindu sel aastal ei tõstetud aga see on vältimatu 2022. aastal seoses kõigi hindade järsu tõusuga. Tulud ja kulud on välja toodud majandusaruandes eraldi.

Mehis Helme

Juhatuselise tegevjuhi kohustes

MTÜ asutaja

02. aprillil 2022.

Majandusaruanne 2021.

Tulud kokku: 68418.-

Sellest liikmemaksud: 600.-

Sellest teenustelt: 44145.-

Toetused: 21510.-

Kulud kokku: 75967.-

Sellest reklaam: 16341.-

Sellest investeeringut: 16000.-

Sellest tööjõu kulud: 18732.-

Aruande aasta tulem -7837,72